

**ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД
НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС**

**Финансиски извештаи за годината што завршува
на 31 декември 2013 година**

со Независно ревизорско мислење

СОДРЖИНА

	Страна
Независно ревизорско мислење	1
Извештај за нето средствата	3
Извештај за работењето	4
Извештај за промените на нето средствата	5
Финансиски показатели според сметководствените единици	6
Извештај за бројот на сметководствени единици	7
Белешки кон финансиските извештаи	8 – 26
Прилози кон финансиските извештаи	27 - 38

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До членовите на Отворен Доброволен Пензиски Фонд НЛБ Пензија Плус

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Отворен Доброволен Пензиски Фонд НЛБ Пензија Плус ("Фондот"), кои што ги сочинуваат Извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2013 година и Извештајот за работењето, Извештајот за промените на нето средствата, Финансиските показатели според сметководствени единици и Извештајот за бројот на сметководствени единици за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи на Отворен Доброволен Пензиски Фонд НЛБ Пензија Плус за годината која завршува на 31 декември 2013 година, се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива.

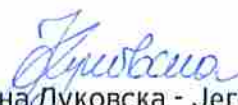
Останати прашања

Финансиските извештаи на Фондот за годината што завршува на 31 декември 2012 година, беа ревидирани од страна на друг ревизор, чијшто извештај издаден на 27 март 2013 година искажа мислење без резерва за финансиските извештаи.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Владимир Соколовски
Овластено лице со полномошно

Јасна Дуковска - Јегени
Овластен ревизор

Скопје, 26 март 2014 година

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

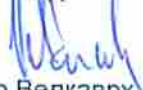
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за нето средствата на ОДПФ НЛБ Пензија Плус

	Белешки	Годината завршена на 31 декември	
		2013	2012
Парични средства	3	2.726	1.264
Побарувања по основ на вложувања		9	17
Вложувања во хартии од вредност и депозити (Образец 6)	4	161.575	109.234
• Финансиски средства кои се чуваат за тргување		57.133	30.012
• Финансиски средства кои се расположливи за продажба		67.391	48.456
• Финансиски средства кои се чуваат до достасување		37.051	30.766
Вкупни средства (Образец 7)		164.310	110.515
Обврски по основ на вложување во хартии од вредност, депозити и пласмани		-	-
Обврски кон пензиското друштво	5	223	130
Обврски за брокерски и посреднички провизии		-	-
Останати обврски на фондот		3	5
Вкупни обврски		226	135
Нето средства на Фондот		164.084	110.380
Број на издадени сметководствени единици		1.257.243,149994	929.569,075366
Вредност на сметководствената единица		130,511147	118,742851
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		150.199	106.173
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		(6.281)	(3.358)
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		12.131	5.345
Акумулирана добивка/(загуба) од претходните години		7.412	2.067
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	6	623	153
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		164.084	110.380

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 38 се одобрени од Управниот Одбор на 26 март 2014 година и беа потпишани во нивно име од:

 Мира Шекутовска
 Член на Управен одбор

 Петер Велкаврх
 Заменик претседател на
 Управен одбор

 Давор Вукадиновиќ
 Претседател на Управен одбор

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Извештај за работењето на ОДПФ НЛБ Пензија Плус

	Белешки	Годината завршена на 31 декември	
		2013	2012
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	7	4.899	3.711
Приходи од дивиденди	8	1.324	896
Реализирани капитални добивки (Образец 8)	9	87	610
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		196	221
Други неспомнати приходи		19	-
Вкупни приходи од вложувања		6.525	5.438
Расходи			
Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот	10	1.560	1.092
Расходи по основ на камати		-	-
Реализирани капитални загуби (Образец 8)	11	92	8
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		216	287
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	12	32	33
Други расходи		-	-
Вкупни расходи		1.900	1.420
Нето добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност		4.625	4.018
Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност (Образец 9)	13	7.515	1.337
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти (Образец 9)		(9)	(10)
Вкупно нереализирани добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност		7.506	1.327
Нето зголемување/(намалување) на нето средствата од работење на пензискиот фонд		12.131	5.345

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Извештај за промените на нето средствата на ОДПФ НЛБ Пензија Плус

	Годината завршена на 31 декември	
	2013	2012
Нето добивка/(загуба) од вложувања	4.625	4.018
Вкупно нереализирана добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	7.506	1.327
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	470	(248)
Зголемување/(намалување) на нето средствата на пензискиот фонд	12.601	5.097
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	44.026	36.795
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промена на членство	-	-
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(2.923)	(3.057)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-	-
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата од трансакции со сметководствени единици на пензискиот фонд	41.103	33.738
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата	53.704	38.835
Нето средства		
На почетокот на периодот	110.380	71.545
На крајот на периодот	164.084	110.380

Број на сметководствени единици

Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	351.364,734516	316.147,216023
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	0,536296	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(23.691,196184)	(26.202,261116)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-	-
Број на сметководствени единици	327.674,074628	289.944,954907

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Финансиски показатели според сметководствени единици за ОДПФ НЛБ Пензија Плус

	Годината завршена на 31 декември	
	2013	2012
Нето средства на пензискиот фонд на почетокот на периодот	110.380	71.545
Број на сметководствени единици на почетокот на периодот	929.569,075366	639.624,120459
Вредност на сметководствената единица на почетокот на периодот	118,742851	111,854726
Нето средства на пензискиот фонд на крајот на периодот	164.084	110.380
Број на сметководствени единици на крајот на периодот	1.257.243,149994	929.569,075366
Вредност на сметководствената единица на крајот на периодот	130,511147	118,742851

Дополнителни показатели и податоци

Однос помеѓу расходите ¹ и просечните нето средства на пензискиот фонд ²	0,012010	0,012111
Однос помеѓу нето добивката/(загубата) од вложувањата на пензискиот фонд и просечните нето средства на пензискиот фонд ³	0,034890	0,043256
Стапка на принос на пензискиот фонд ⁴	6,08% ⁵	4,83%

¹ Показателот се добива кога збирот од позициите 7 и 11 од Образецот бр. 2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

² Просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците

³ Показателот се добива кога позицијата 15 од образецот бр.2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

⁴ Се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови

⁵ Стапката на принос за 2013 е номинална стапка на принос за периодот 31.12.2009-31.12.2013,сведена на годишно ниво.Реалната стапка на принос за истиот период,сведена на годишно ниво изнесува 3,00%.

Стапката на принос за 2012 е номинална тригодишна стапка сведена на годишно ниво

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Извештај за бројот на сметководствени единици на ОДПФ НЛБ Пензија Плус

	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на периодот	929.569,075366	102.815
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	351.364,734516	44.026
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	0,536296	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(23.691,196184)	(2.923)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-	-
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	1.257.243,149994	143.918
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на периодот		118,742851
На крајот на периодот		130,511147

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС**Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013***(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)***1. Профил на Фондот**

Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус претставува отворен инвестициски фонд (во понатамошниот текст "Фондот") кој е основан и работи согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 07/2008,124/2010,17/2011 и 13/2013).

Фондот е основан врз основа на Одлуката за полноважност на условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд бр. 01-02, донесена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (Агенцијата), на 28.05.2009, („Службен весник на Република Македонија“ бр. 69/2009). Фондот е основан со цел прибирање на доброволни придонеси, врз основа на потпишани индивидуални договори за членство и врз основа на потпишани договори за вклучување на професионални пензиски шеми во Фондот, организирани и финансирани од работодавачи и здруженија на граѓани. Акумулираните средства од придонеси се инвестираат во финансиски инструменти со цел да се оствари принос кој им припаѓа на членовите на Фондот. Со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се обезбедува дополнителен извор на средства за пензиски надоместок или еднократно користење.

Фондот започна да функционира на 15 јули 2009 година.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот.

Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Со Фондот управува Акционерското друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови НЛБ Нов пензиски фонд - Скопје, основано на 17.05.2005 година врз основа на Дозвола бр.1 од 04.04.2005 година за основање на друштво за управување со пензиски фондови, издадена од Агенцијата.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Мајка Тереза бр.1
1000 Скопје
Република Македонија

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д. - Љубљана (НЛБ д.д. Љубљана) со учество од 51% во акционерскиот капитал и НЛБ Тутунска Банка АД - Скопје со учество од 49% во акционерскиот капитал.

Единствена дејност на Друштвото е управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

Чувар на имот на Фондот е Комерцијална банка А.Д Скопје.

Друштвото има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Илирика Ивестментс АД Скопје, Фершпед Брокер АД Скопје, Еурохаус АД Скопје, Комерцијална Банка АД Скопје и Халк банка АД Скопје и АКЈенсен Лтд. Лондон, Ковен енд компани ЛЛЦ, Уни Кредит Банка дд Љубљана и Комерц Банк АД Лондон и ИнтерКапитал Секјуритис ДОО Загреб за странските пазари.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Управа

Управувачката структура на Друштвото на 31 декември 2013 година е следна:

Надзорен одбор

Аљоша Уршич	Претседател	
Јорданка Грујоска	Член	
Мојца Осолник Видемшек	Член	
Ќенан Идризи	Независен член	(од 27 септември 2013)
Или Марку	Независен член	(заклучно со 10 септември 2013)

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ	Претседател
Петер Велкаврх	Заменик претседател
Мира Шекутковска	Член

Одговорност за финансиско известување

Одговорност на Друштвото, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со применливи сметководствени стандарди и водење на соодветни сметководствени евиденции.

Агенцијата го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план.

Друштвото е одговорно за водење на соодветни сметководствени политики кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики

Содржината на поважните сметководствени политики е изложена во продолжение. Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

2.1 Основи за составување на финансиските извештаи

Сметководството на Фондот се води согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните финансиски извештаи за задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишан од Агенцијата.

Основните финансиски извештаи се подготвени во илјади македонски денари, а дополнителните извештаи се подготвени во апсолутни износи во македонски денари. На 31 декември 2013 година девизниот курс на денарот во однос на странските валути е следниот:

	31 декември 2013	31 декември 2012
EUR	61,5113	61,5000
USD	44,6284	46,6510
CHF	50,1764	50,9106

2.2 Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на денарските и девизните сметки отворени во Комерцијална банка А.Д.Скопје - банка чувар. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции.

2.3 Вложувања

Вредноста на средствата на Фондот се утврдува врз основа на пазарната вредност на секое поединечно средство.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

Финансиските инструменти во кои се инвестирани средствата на Фондот можат да се класифицираат и евидентираат во портфолио за тргување, портфолио расположливи за продажба и портфолио на финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање.

1. Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат за тргување се класифицираат оние должнички и сопственички хартии од вредност коишто биле стекнати со намера да се тргува со нив на краток рок и да се оствари добивка преку краткорочните флукуации на цената или дилерската мрежа. Во ова портфолио Друштвото ги класифицира финансиските инструменти за кои постои активен пазар.

2. Вложувањата во финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање се класифицирани финансиски инструменти со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање за коишто пензискиот фонд има дефинитивна намера да ги чува до доспевање. Ова портфолио Друштвото ги класифицира должничките хартии од вредност и орочените депозити.

ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Вложувања (продолжение)

Во согласност со МСС 39 во случај да се продадат или рекласифицираат дел од средствата кои се држат до доспевање во портфолио расположливо за продажба, сите средства кои се класифицирани во категоријата финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање треба повторно да се измерат по објективна, фер вредност. Од датумот на настанување на ваков настан, во наредните две финансиски години ниту една хартија од вредност не смее да се процени и класифицира во категоријата до доспевање.

3. Вложувања во финансиски инструменти расположливи за продажба се класифицирани финансиски инструменти за кои во момент на стекнувањето не постои однапред јасна и цврста намера за какви цели ќе се користат, односно дали со нив ќе се тргува или ќе се чуваат до доспевање. Во ова портфолио Друштвото ги класифицира сопственички и должнички финансиски инструменти.

Почетно мерење на вложувањата

Финансиските инструменти во кои се инвестираат средствата на Фондот почетно се признаваат во извештајот за нето средствата на пензискиот фонд на датумот на тргувањето според трошокот на набавка вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средството, освен кај финансиските инструменти кои се евидентираат во портфолиото за тргување.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност според средниот девизен курс на НБРМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење на вложувањата

По извршено почетно признавање, објективната вредност на финансиските инструменти кои се чуваат за тргување се утврдува со примена на нивната пазарна вредност. Добивките и загубите од вложувањата кои се чуваат за тргување се признаваат како приходи и расходи за периодот.

По извршеното почетно признавање, последователното мерење на финансиските инструменти расположливи за продажба е комбинација од вреднување со амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка и вреднување по фер вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како нереализирани во позицијата ревалоризациони резерви во Извештај за нето средствата на пензискиот фонд.

По почетното признавање, финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Недоспеаните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи од камата за периодот.

Објективна вредност

Кај хартиите од вредност издадени од Република Македонија и од компании во Република Македонија, само пазарните цени кои се резултат на тргување на Македонската Берза АД Скопје, можат да се користат за утврдување на објективната вредност. Пазарна вредност е просечната дневна цена по која е тргувана хартијата од вредност.

ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Вложувања (продолжение)

Кај хартиите од вредност кои се издадени од странски компании, само пазарните цени кои се резултат на тргување на регулираните секундарни пазари во домицилните земји на компаниите се користат за утврдување на објективната вредност на финансиските инструменти. Како пазарна вредност се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената и службено објавена на финансиско-информативниот сервис Bloomberg.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од триесет дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти, Друштвото може да примени друг модел за утврдување на објективна вредност кој претходно треба да биде одобрен од Агенцијата.

Објективната вредност на финансиските инструменти (државни записи и обврзници) кои се тргуваат на пазарите преку шалтер во Република Македонија се мери со амортизираниот износ со користење на методот на амортизација со ефективна каматна стапка.

Доколку објективната вредност не може да се утврди, долгорочните хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонската берза се проценуваат според методот на линеарна амортизација со тоа што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност за тие инструменти.

Објективната вредност на должничките хартии од вредност кои се чуваат до достасување се мери со амортизираниот износ со примена на методот на ефективна каматна стапка. Ефективна каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци) и претставува интерна стапка на принос.

Ефективната каматна стапка се искажува на годишно ниво и се пресметува декурзивно со примена на методот на сложена камата. При дисконтирањето на идните парични текови, износот кој се дисконтира и бројот на деновите за кои се врши дисконтирање се земаат од проспектот на предметната обврзница. Ефективната каматна стапка се искажува со шест децимални места, со заокружување на последната децимала со методот на математичко заокружување.

Агенцијата може да му наложи на Друштвото да ја промени проценетата вредност на одреден финансиски инструмент доколку утврди дека Друштвото при проценката користело неточна цена или несоодветна метода на проценка. Во таков случај Друштвото врши нова проценка на средствата на Фондот и доставува извештај до Агенцијата.

Депризнавање на финансиски инструменти

Фондот престанува да ги признава финансиските инструменти кога повеќе не ги поседува правата содржани во тие инструменти, што вообичаено е случај кога инструментот е

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
2. Сметководствени политики (продолжение)
2.3 Вложувања (продолжение)

продаден, доспеан или на друг начин оттуѓен. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

При продажба на финансиски инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата и нивната разлика претставува реализирана капитална добивка/загуба и се прикажуваат во позицијата Реализирани капитални добивки/Реализирани капитални загуби во Извештајот за работењето на пензискиот фонд. Депризнавањето се врши на нереализираните добивки/загуби признаени во тековниот период (тековната финансиска година). Тука се вклучени и курсните разлики, бидејќи курсирањето се евидентира како нереализирана добивка/загуба. Кај должничките хартии од вредност во тргување при доспевање на дел или цела главница депризнавањето на нереализираните добивки/загуби е исто како кај продажбата.

При депризнавање на финансиски инструменти расположливи за продажба (продажба), кумулативните нереализирани добивки/загуби кои претходно се признавале во ревалоризационите резерви се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата и се пренесуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд како реализирани капитални добивки/загуби во позицијата Реализирани капитални добивки/Реализирани капитални загуби. Кај должничките хартии од вредност расположливи за продажба при доспевање на дел или цела главница се врши депризнавање на нереализирани добивки/загуби, претходно признаани во ревалоризационите резерви, во пропорционален дел на доспеаниот.

2.4. Средства на Фондот и стратегија на вложувања

Средствата на Фондот се инвестираат согласно одредбите на Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување со цел остварување на највисок принос единствено во полза на членовите на пензискиот фонд врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност.

Законот и Правилникот за инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови го регулира инвестирањето на средствата на Фондот, ги дефинира видовите на инструменти во кои е дозволено инвестирање, бонитетот на издавачите и инструментите, лимитите по одделни издавачи и лимитите во однос на географската диверзификација.

	Процент од вкупните средства на фондот
Инвестиции во Република Македонија	До 100%
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од НБРМ или Република Македонија	80%
Депозити, сертификати за депозит, комерцијални записи, обврзници и хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки во Република Македонија издадени од банки во Република Македонија	60%
Обврзници и комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва кои не се банки и обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	40%
Акции издадени од домашни акционерски друштва	30%
Документи за удел и акции на инвестициски фондови во Република Македонија	5%
Инвестиции во странство	До 50%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на државите членки на ЕУ и ОЕЦД	50%
Должнички инструменти издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка	50%

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања (продолжение)

Должнички хартии од вредност издадени од недржавни, странски компании или банки од државите членки на ЕУ и ОЕЦД	30%
Акции издадени од странски компании или банки со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ и ОЕЦД	30%
Документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени инвестициони фондови со седиште во држава членка на ЕУ и ОЕЦД	30%

Во Инвестиционата стратегија на ОДПФ НЛБ Пензија плус се утврдени основните принципи и цели на инвестирањето, очекуваниот принос и прифатениот степен на ризичност, дефинирана е целната структура на портфолиото според основните категории на инструменти и според географската алокација како и максимално дозволените отстапувања.

Друштвото ги инвестира средствата на доброволникот пензиски фонд согласно усвоената Инвестициона стратегија на ОДПФ НЛБ Пензија плус и Методологијата за избор и селекција на финансиски инструменти и алокација на средствата на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

2.5. Побарувања на Фондот

Фондот може да има побарувања од продажба на хартии од вредност, побарувања по основ на вложувања, побарувања за дадени аванси, побарувања од пензиското друштво и чуварот на имот, од државата и останати институции. Фондот може да има побарувања и од хартии од вредност купени директно од издавачот. Фондот има и недостасани побарувања за пресметани камати и други активни временски разграничувања. Побарувањата се искажуваат по нивната номинална вредност.

2.6. Обврски на Фондот

Фондот може да има обврски по следните основи: обврски за неконвертирани придонеси, обврски по основ на вложувања во хартии од вредност, депозити и пласмани, обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите и пензионираниите членови на пензискиот фонд, обврски за пренос на средства на други фондови по основ на промена на членство, обврски по основ на заеми и кредити, обврски кон Друштвото, обврски за брокерски и посреднички провизии, останати обврски и одложено плаќање на трошоци и приходи за идни периоди. Обврските се искажуваат по нивната номинална вредност.

2.7. Нето вредност на средствата на Фондот и вредност на сметководствената единица

Нето вредноста на средствата на Фондот се утврдува со одземање на вкупните обврски, освен обврските кон членовите на Фондот, од вкупните средства на Фондот.

Вредноста на сметководствената единица на Фондот е еднаква на вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици. Вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси во Фондот изнесува 100 МКД.

Вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствените единици и сите намалувања и зголемувања на бројот на сметководствените единици се презентираат со точност до шест децимални места.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8. Признавање на приходи

(а) Приходи од камати

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши во согласност со договорената, односно пропишаната метода на пресметка за секој одделен финансиски инструмент.

Приходите од камати ги сочинуваат приходите од камати на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходите од камати на должничките инструменти и приходи од камати на трансакциските сметки.

б) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот кога ќе се утврди правото на примање на дивиденда.

в) Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните капитални добивки/загуби од вложувања, се признаваат во моментот на продажбата на финансиските инструменти, како разлика помеѓу набавната и продажната вредност кај финансиските инструменти во портфолио за тргување и како разлика меѓу сметководствената и продажната вредност кај финансиските инструменти расположливи за продажба. Реализирани капитални добивки/загуби се признаваат и при наплата на достасана главница или дел од главница на должничките инструменти евидентирани во портфолиото за тргување.

г) Нереализирани капитални добивки/загуби

Нереализирани капитални добивки/загуби, се признаваат дневно како разлика помеѓу набавната вредност на хартијата од вредност и пазарната вредност.

д) Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум, вклучуваат приходи и расходи по основ на остварени дисконти и премии при купување на обврзници. Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност се евидентира на дневна основа и се признава како приход од камата во Извештајот за работењето на пензискиот фонд.

ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9. Расходи на Фондот

а) Надоместок за управување со Фондот

Надоместокот за управување со Фондот изнесува 0,10% месечно (2012: 0,10% месечно). Надоместокот за управување со Фондот се пресметува на секој датум на проценка на Фондот, со примена на дневна стапка на нето вредноста на Фондот од претходниот ден. Плаќањето на надоместокот за управување со Фондот, на Друштвото, се врши месечно, по петтиот работен ден во месецот за претходниот месец.

б) Брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Брокерски провизии се расходи кои настануваат од трансакциите со финансиски инструменти.

Останати посреднички трошоци се трошоците кои произлегуваат од вложувањето во финансиските инструменти. Како такви се сметаат трошоците за одржување на сметките во банка, банкарските трошоци и другите трошоци.

2.10. Странски валути – курсни разлики

Средствата на Фондот кои се деноминирани во странска валута, при почетното признавање се евидентираат според средниот девизен курс на НБРМ, односно при секое дополнително мерење средствата се проценуваат по средниот девизен курс на НБРМ. Курсните разлики се евидентираат во извештајот за работењето на пензискиот фонд и тоа: позитивните курсни разлики од монетарни ставки (парични средства, побарувања и обврски) се признаваат како приходи од вложувања, негативните курсни разлики од монетарни ставки се признаваат како расходи од вложувања, нето курсните разлики од вложувањата во финансиски инструменти се признаваат како нереализирани добивки/загуби.

2.11. Данок на добивка

Во согласност со Законот, Фондот не се смета за правен субјект. Согласно Законот за данок на добивка, обврзници за данок на добивка се правни субјекти. Согласно со тоа Фондот нема обврска да поднесе пријава за данок на добивка.

3. Парични средства

	31 декември 2013	31 декември 2012
Денарска наменска сметка за уплатени придонеси	2.540	632
Денарска наменска сметка за инвестиции	139	596
Девизна сметка – USD	47	26
Девизна сметка – EUR	-	1
Девизна сметка – CHF	-	9
Вкупно	2.726	1.264

Фондот ги држи денарските и девизните средства на сметките отворени кај банката чувар – Комерцијална банка АД Скопје. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

3. Парични средства (продолжение)

придонеси и сметка за инвестиции. На сметката за придонеси се остваруваат приливите по основ на наплата на придонесите од членовите на Фондот. По пренесувањето на надоместокот од придонеси на сметката на Друштвото, остатокот на средствата се пренесуваат на сметката за инвестиции. На паричните средства на наменските денарски сметки на Фондот, Банката чувар пресметува и плаќа камата.

Фондот има девизна сметка на која се евидентираат девизните средства кои ги поседува Фондот во различни валути. На овие сметки се реализираат приливите по основ на инвестициите во финансиски инструменти во странство. На паричните средства на наменската девизна сметка на Фондот, Банката чувар пресметува и плаќа камата. Преодната девизна сметка се користи при реализацијата на плаќања поврзани со инвестирањето во странство.

4. Вложувања во хартии од вредност и депозити

	31 декември 2013	31 декември 2012
Акции издадени од домашни акционерски друштва	23.241	15.529
Вложувања во акции издадени од компании и банки во земјите членки на ЕУ и ОЕЦД,	14.168	4.970
Документи за удел издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во државите членки на ЕУ и ОЕЦД,	19.724	9.513
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	57.133	30.012
Краткорочни депозити	4.750	4.004
Долгорочни депозити	32.301	26.762
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	37.051	30.766
Домашни државни обврзници	67.391	46.966
Државни записи	-	1.490
Финансиски средства кои се расположливи за продажба	67.391	48.456
Вкупни вложувања во хартии од вредност и депозити	161.575	109.234

5. Обврски кон Друштвото

На 31 декември 2013 година Фондот има обврска спрема Друштвото од 223 илјади МКД (2012: 130 илјади МКД) по основ на пресметан надоместок за управување и надоместок од придонеси.

6. Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба

На 31.12.2013 година ревалоризационата резерва на хартиите од вредност расположливи за продажба изнесува 623 илјади денари (2012:153 илјади МКД).

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

7. Приходи од камати и амортизација на дисконт/премија

	31 декември 2013	31 декември 2012
Камати од вложувања во домашни државни обврзници	2.271	1.221
Камати од вложување во државни записи	10	74
Камати од краткорочни депозити	118	256
Камати од долгорочни депозити	1.878	1.713
Камати за наменски сметки во банка чувар	32	78
Вкупно камати	4.309	3.342
Амортизација на дисконт/премија на обврзници	590	369
Вкупно	4.899	3.711

8. Приходи од дивиденди

	31 декември 2013	31 декември 2012
Приходи од дивиденди – обични акции од домашни издавачи	875	610
Приходи од дивиденди – обични акции и фондови од странски издавачи	449	286
Вкупно	1.324	896

9. Реализирани капитални добивки

	31 декември 2013	31 декември 2012
Реализирани капитални добивки – портфолио за тргување	87	375
Реализирани капитални добивки – портфолио расположливо за продажба	-	235
Вкупно	87	610

10. Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот

	31 декември 2013	31 декември 2012
Надоместоци за друштвото за управување со пензиски фондови	1.560	1.092
Вкупно	1.560	1.092

11. Реализирани капитални загуби

	31 декември 2013	31 декември 2012
Реализирани капитални загуби – портфолио за тргување	92	8
Реализирани капитални загуби – портфолио расположливо за продажба	-	-
Вкупно	92	8

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

12. Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

	31 декември 2013	31 декември 2012
Брокерски провизии и провизии на банки посредници	16	15
Останати посреднички провизии за Берза и ЦДХВ	16	18
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	32	33

Фондот плаќа брокерски провизии на брокерските куќи согласно склучените договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност. Брокерската провизија за тргување со обврзници и акции на Македонската берза изнесува:

- за Еурохаус АД Скопје, 0,09% од вкупниот промет започнувајќи од 02.08.2013 година и
- за Илирика Инвестментс АД Скопје, 0,17% од вкупниот промет во периодот 02.08-06.10.2013 и 0,09% започнувајќи од 07.10.2013 година.

Заклучно со 01.08.2013 провизијата изнесуваше 0,1%.

Провизија за банката посредник преку која Фондот купува државни записи и државни обврзници на примарните аукции на Министерството за финансии изнесува 0,04%, со максимален износ на провизија од 35.000,00 МКД за Комерцијална Банка АД Скопје и 0,03% провизија или максимум 12.500,00 МКД до 60 милиони МКД и 0,03% провизија над 60 милиони МКД за Халк Банка АД Скопје.

Останатите посреднички провизии при купопродажбата на хартии од вредност се пресметуваат согласно тарифите на Македонската берза и ЦДХВ.

Брокерските и останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност на странските пазари се пресметуваат согласно договорите и тарифите за брокерски работи на странските пазари.

Брокерските провизии и останати посреднички трошоци се однесуваат на инструменти кои се евидентирани во портфолиото за тргување.

13. Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност

	31 декември 2013	31 декември 2012
Нереализирана капитална добивка од вложувања во хартии од вредност	41.975	23.447
Нереализирана капитална загуба од вложувања во хартии од вредност	(34.460)	(22.110)
Вкупно	7.515	1.337

14. Трансакции со поврзани страни

Поврзани страни со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот се неговите основачи-акционери и лицата поврзани со нив.

Во периодот Друштвото, во име и за сметка на Фондот, нема трансакции со поврзани страни.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Управување со ризиците

Функционирањето на Фондот е изложено на различни видови финансиски и нефинансиски ризици, со различна веројатност на настанување и различно потенцијално влијание врз работењето на Фондот и неговите резултати. Од таа причина Друштвото континуирано врши идентификување, анализа, евалуација, следење и мерење на ризиците, во функција на нивно управување во рамките на дефинираното прифатливо ниво на преземен ризик изразено преку прифатените лимити на изложеност кон одделни ризици, во согласност со законските одредби, интерните акти и добрите практики. Друштвото воспоставува и применува процеси на постојано следење на промените релевантни за соодветната изложеност кон потенцијалните извори на ризици, обезбедувајќи динамички пристап кон управувањето со ризиците. Целта на Друштвото е да постигне оптимален сооднос помеѓу превземениот ризик и соодветниот принос и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Фондот.

Политиките за управување со ризик се дизајнирани на начин да ги идентификуваат и анализираат релевантните ризици, да дефинираат соодветни лимити на изложеност кон одделни видови на ризици и систем на континуирани и навремени контроли со цел навремено постапување во случај на приближување кон лимитите или нивно надминување. Друштвото обезбедува усогласеност на работењето со законските одредби и интерните акти, и во функција на приспособување кон внатрешните и надворешните промени како и унапредување на процесите на управување со ризиците, заради заштита на интересите на членовите, врши ревидирање на политиките за управување со ризиците.

а) Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик се дефинира како ризик од неможност Фондот навремено и во целост да ги исполни доспеаните обврски. Приливите на средства во Фондот од наплата на придонеси се реализираат врз основа на склучени индивидуални договори и договори за приклучување на професионални пензиски шеми во Фондот. Фондот има обврски за порамнување на трансакциите за купени хартии од вредност, обврски за исплати спрема членовите, обврски спрема Друштвото како и обврски спрема други пензиски фондови по основ на трансфер на членови.

Со цел одржување на оптимално ниво на парични средства за подмирување на ликвидносните потреби, а имајќи ги предвид опортунитетните трошоци кои произлегуваат од одржување на високо ниво на парични средства, ликвидносниот ризик се следи и управува дневно преку соодветни планови за следење на доспевањата на депозитите, должничките хартии од вредност и нивните купони, како и планираните приливи и одливи поврзани со процесот на инвестирање и со процесот на подмирување на обврските.

Дополнително, со цел оптимално усогласување на паричните приливи и одливи, проценување на ризикот од остварување на сценарија кои би довеле до значителни парични одливи и утврдување на начини на подмирување на потенцијалните одливи со минимален негативен ефект врз приносот, на месечно и квартално ниво се изготвуваат подетални анализи и проекции.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
15. Управување со ризиците (продолжение)
а) Ликвидносен ризик(продолжение)
Обелоденувања поврзани со ликвидносниот ризик

	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските				Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	
Средства					
1) Пари и депозити кај банки	2.726.425	-	-	-	2.726.425
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	57.132.613	-	-	-	57.132.613
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	67.390.706	-	-	-	67.390.706
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	9.573.848	8.477.083	19.000.000	-	37.050.931
5) Останати средства на пензискиот фонд	8.953	-	-	-	8.953
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	136.832.545	8.477.083	19.000.000	-	164.309.628
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	225.383	-	-	-	225.383
9) Вкупно обврски (7+8)	225.383	-	-	-	225.383
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	136.607.162	8.477.083	19.000.000	-	164.084.245
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	136.607.162	145.084.245	164.084.245	164.084.245	-

б) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како неможност на страната должник по одреден финансиски инструмент навреме и во целост да ги исполни преземените обврски, што Фондот би го изложило на финансиски загуби.

Во услови на законски пропишани високи критериуми за издавачите на одредени инструменти, релативно висока изложеност кон домашни државни должнички инструменти и изразен прудентен пристап во изборот и управувањето со странски должнички инструменти, кредитниот ризик во најголем дел се однесува на општиот ризик на Република Македонија како и на ризикот кој произлегува од депозитите во домашни банки.

Во функција на следење на кредитниот ризик, во континуитет се следи кредитната способност и општата финансиска состојба на сите издавачи на должничките

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Управување со ризиците (продолжение)

б) Кредитен ризик (продолжение)

инструменти во портфолиото на Фондот, како и на банките во кои Фондот има вложени депозити.

На 31 декември 2013 година нема оштетување на финансиските инструменти кои се чуваат до достасување (депозити во банки), додека кај финансиските инструменти кои се чуваат за тргување и кај финансиските инструменти кои се расположливи за продажба, превреднувањето до објективна вредност се врши на дневна основа и се рефлектира во Извештајот за работење на пензискиот фонд и Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

Друштвото еднаш годишно врз основа на ревидирани финансиски извештаи врши проценка на секоја одделна банка во која ги вложува средствата на Фондот во депозит, при што го проценува нивото на кредитниот ризик и останатите перформанси на банките. Во текот на годината во континуитет, квартално, се следат финансиските извештаи, извештаите за нивото на сопствените средства и адекватноста на капиталот, и општо состојбите и информациите на пазарот за работењето на банкарскиот сектор и одделните банки со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот.

Друштвото на 31 декември 2013 година нема регистрирано задоцнување или неможност за наплата на достасано побарување по основ на главница и камата од вложените депозити во банките или од други должнички инструменти.

в) Пазарен ризик

Фондот е изложен на пазарни ризици од различни извори, со различна веројатност на настанување и различен потенцијален ефект врз работењето и резултатите на Фондот. Пазарните ризици на хартиите од вредност произлегуваат од можноста за неочекувани и неповолни промени на пазарните цени на хартиите од вредност, каматните стапки како и девизните курсеви кои се изложени на генералните и специфични движења на пазарот а кои можат да негативно да влијаат врз финансискиот резултат на Фондот. Друштвото во континуитет ги проценува пазарните ризици, врши мерење на вредноста изложена на ризик (VAR) и максималните загуби кои можат да се очекуваат во одреден временски период и со одредена веројатност, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Со временски распоред утврден со интерните акти и во случај на утврдени значителни тековни или очекувани промени во пазарното или регулаторното опкружување, Друштвото спроведува тестирање со утврдени ризични сценарија со што се утрдува влијанието на остварување на одредени претпоставки врз финансискиот резултат на Фондот. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот којшто може да се прифати и којшто редовно се следи.

в1) Каматен ризик

Каматниот ризик е поврзан со инструментите во кои се инвестирани средства на Фондот, а кои се со променливи или прилагодливи каматни стапки. Каматниот ризик се следи преку следење на дурацијата, општите трендови на промените на каматните стапки и активности насочени кон управување со каматниот ризик во согласност со можностите и условите на пазарот. Сите должнички хартии од вредност во кои се инвестирани средствата на Фондот се со фиксни каматни стапки, а поголемиот дел од депозитите (72,37%) се со варијабилни каматни стапки. Фондот нема обврски врз основа на заеми и кредити.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Управување со ризиците (продолжение)
в) Пазарен ризик (продолжение)
в1) Каматен ризик (продолжение)
Обелоденување поврзано со ризикот од промена на каматните стапки

Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во МКД							
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматносно ни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	2.726.425	-	-	-	-	-	2.726.425
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	57.132.613	-	57.132.613
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	-	-	-	-	-	67.390.706	67.390.706
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	9.571.151	3.241.140	14.000.000	-	-	10.238.640	37.050.931
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	8.953	-	8.953
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	12.297.576	3.241.140	14.000.000	-	57.141.566	77.629.346	164.309.628
Обврски							
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	-	-	-	-	225.383	-	225.383
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	-	225.383	-	225.383
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	12.297.576	3.241.140	14.000.000	-	56.916.183	77.629.346	164.084.245

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
15. Управување со ризиците (продолжение)
в) Пазарен ризик (продолжение)
в1) Каматен ризик (продолжение)
Обелоденување на ефективните каматни стапки за главните валути на средствата и обврските на пензискиот фонд

	МКД %	ЕУР %	УСД %	ЦХФ %	ГБП %
Средства					
Пари и депозити кај банки	1,52	0,05	0,05	0,06	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продавање	5,56	4,75	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	5,55	-	-	-	-
Обврски					
Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-

в2) Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од промена на вредноста на финансиските инструменти заради промена на девизните курсеви. Валутниот ризик се контролира преку инвестирање на средствата во инструменти деноминирани во валути кои имаат стабилен сооднос со домашната валута и постигнување и одржување на проценета оптимална валутна диверзификација на вложувањата деноминирани во странска валута. Фондот има обврски деноминирани во друга валута, по основ на вложувања во финансиски инструменти, брокерски провизии и данок на дивиденди.

Обелоденувања поврзани со ризикот на девизните курсеви

Валутна структура на средствата и обврските						
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	2.679.267	-	47.157	-	1	2.726.425
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	23.240.626	6.778.910	25.807.312	-	1.305.765	57.132.613
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	16.177.296	51.213.410	-	-	-	67.390.706
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	37.050.931	-	-	-	-	37.050.931
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	8.953	-	-	8.953
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	79.148.120	57.992.320	25.863.422	-	1.305.766	164.309.628
Обврски	222.697	-	2.686	-	-	225.383

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Управување со ризиците (продолжение)

в) Пазарен ризик (продолжение)

в3) Цени на хартиите од вредност

Фондот е изложен на промена на цените на хартиите од вредност класифицирани во портфолио за тргување и расположливи за продажба поради нивното дневно превреднување по објективна вредност. За управување со ризикот од промена на цената на хартиите од вредност се управува со секторската, географската и валутната диверзифицираност на портфолио, со цел постигнување на оптимална диверзификација од аспект на оптимизирање на нивото на превземен ризик на ниво на вкупно портфолио, почитувајќи ги законски пропишаните лимити за инвестирање на средствата и оправданоста на активностите во поглед на трошоците.

г) Оперативни ризици

Екстерните оперативни ризици се управуваат до степен до кој управувањето е возможно од страна на Друштвото, преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната реализација на целокупниот процес: Агенцијата, банката чувар, избраните брокерски куќи и банките.

Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестиционите одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информациониот систем. Друштвото има висока контрола на оперативниот ризик и истиот го управува согласно донесената Политиката за управување со ризици во работењето, Стратегија за справување со ризици и обезбедување континуитет во работењето, Планот за континуитет во работењето во деловниот процес и Планот за континуитет во работењето на ИТ.

д) Ризик на земја

Ризикот на земја претставува веројатност од промена на одредени внатрешни, надворешни и економски политики кои можат да предизвикаат негативни последици врз сегашната и идната политичка и макроекономска состојба на земјата.

Вкупниот ризик на државата се состои од политички ризик, кредитен ризик, девизен ризик и трансфер ризик. Ризични настани кои можат да се случат и кои можат да го зголемат вкупниот ризик на земјата се следните: пад на бруто домашниот производ на земјата, рецесивна состојба на економијата, преголема задолженост на државата, воена состојба, природни катастрофи и сл.

Негативните последици по инвестициите во одредена земја од настанување на одреден ризичен настан можат да се рефлектираат преку пад на вредноста на инвестициите, депресијација на одредена валута, неможност за наплата на побарувања од одредена земја и др.

ф) Ризик од неисполнување на спротивната страна

Ризикот од неисполнување на спротивната страна постои ако во правниот, односно деловниот однос со договорната страна доаѓа до разлики помеѓу фактичките и договорно и законски определените правила и начини на исполнување на обврските.

е) Ризик од работењето на чуварот на имот и ризик од порамнување

Ризикот на порамнување подразбира ризик на потенцијални загуби кои можат да се случат заради неисполнување на договорената обврска за пренос на сопственоста на

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Управување со ризиците (продолжение)

е) Ризик од работењето на чуварот на имот и ризик од порамнување (продолжение)

хартите од вредност или преносот на паричните средства во сопственост на пензиските фондови во утврдените рокови.

Ризикот кај банката чувар на имот претставува ризик од неисполнување на договорните обврски, односно неадекватно дејствување на банката чувар на имот.

ж) Ризик од промена на законската регулатива

Овој ризик се манифестира како веројатност да се случи промена во законската регулатива која би имала неповолно влијание на активностите и приносот на фондот. Овој ризик е системски и вон можностите за контрола и управување од страна на Друштвото.

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Прилог 1 - Образец 6
Извештај за структурата на инвестициите на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
(1) Акции

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Обични акции							
МКАЛКА101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	1.172	4.170	4.887.395	4.497	5.270.250	0,08%	3,21%
МКFERS101018-ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ	16	41.000	656.000	175.651	2.810.416	0,09%	1,71%
МКGRNT101015 - ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	6.366	381	2.424.746	360	2.291.760	0,21%	1,39%
МКMTUR101018 - МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ	1.586	3.061	4.854.559	3.350	5.313.100	0,35%	3,23%
МКОНВА101012 - ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	600	1.000	600.000	1.050	630.000	0,14%	0,38%
МКREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ	82	42.647	3.497.055	47.000	3.854.000	0,32%	2,35%
МКVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП	210	3.000	630.000	5.010	1.052.100	0,27%	0,64%
МКVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД СКОПЈЕ	1.346	1.500	2.019.000	1.500	2.019.000	0,50%	1,23%
Приоритетни акции	-	-	-	-	-	-	-
Акции во затворени инвестициони фондови	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции издадени во Република Македонија	-	-	19.568.755	-	23.240.626	-	14,14%

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС(продолжение)
(1) Акции (продолжение)

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Обични акции							
CH0012005267 - NOVARTIS AG	205	3.117	639.062	3.573	732.375	0,00%	0,44%
CH0038863350 - NESTLE AG	175	3.287	575.170	3.277	573.391	0,00%	0,35%
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG	169	4.539	767.131	5.242	885.897	0,00%	0,54%
DE0007236101 - SIEMENS AG	170	5.229	888.929	6.107	1.038.268	0,00%	0,63%
DE0007664005 - VOLKSWAGEN AG	66	9.822	648.221	12.112	799.364	0,00%	0,49%
DE000BASF111 - BASF SE	140	4.266	597.308	4.767	667.312	0,00%	0,41%
FR0000120578 - SANOFI	155	4.427	686.221	4.744	735.282	0,00%	0,45%
FR0000120628 - AXA SA	460	1.127	518.492	1.243	571.846	0,00%	0,35%
FR0000131104 - BNP PARIBAS SA	190	3.293	625.696	3.485	662.077	0,00%	0,40%
US00287Y1091 - ABBVIE INC	290	1832	531.364	2.357	683.479	0,00%	0,42%
US0184901025 - ALLERGAN INC	115	4.449	511.673	4.957	570.092	0,00%	0,35%
US0378331005 - APPLE INC.	35	23.594	825.797	25.041	876.451	0,00%	0,53%
US1912161007 - THE COCA COLA CO	400	1.714	685.443	1.844	737.440	0,00%	0,45%
US38259P5089 - GOOGLE INC	21	36.638	769.402	50.015	1.050.325	0,00%	0,64%
US4062161017 - HALLIBURTON CO	300	1.618	485.497	2.265	679.467	0,00%	0,41%
US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO.	340	2.328	791.351	2.610	887.355	0,00%	0,54%
US57636Q1040 - MASTERCARD INC	13	28.538	370.995	37.285	484.708	0,00%	0,29%
US7427181091 - PROCTER & GAMBLE CO/ THE	133	3.701	492.217	3.633	483.215	0,00%	0,29%
US7739031091 - ROCKWELL AUTOMATION INC	100	3.918	391.822	5.273	527.329	0,00%	0,32%

ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Извештај за структурата на инвестициите на ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС (продолжение)
(1) Акции (продолжение)

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
US9497461015 - WELLS FARGO & CO	258	1.720	443.708	2.026	522.741	0,00%	0,32%
Приоритетни акции	-	-	-	-	-	-	-
Акции во затворени инвестициони фондови	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции издадени во странство	-	-	12.245.499	-	14.168.414	-	8,62%
Вкупно вложувања во акции	-	-	31.814.254	-	37.409.040	-	22,76%

Извештај за структурата на инвестициите на ОДФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС (продолжение)
(2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија					
MKMINF20G218 - DO2011/01-0916 29.09.2016 - MKD	2.000.000	1.915.388	2.029.077	0,39%	1,24%
MKMINF20G234 - DO2011/03A-1216 19.12.2016 - MKD	9.000.000	8.507.114	9.018.923	0,72%	5,49%
MKMINF20G275 - DO2012/03-0715 05.07.2015 - MKD	5.000.000	4.864.943	5.129.296	0,81%	3,12%
MKMINF200D35 - RMDEN03 31.05.2014 - EUR	3.794	218.125	227.285	0,08%	0,14%
MKMINF200D43 - RMDEN04 31.05.2015 - EUR	59.409	3.440.562	3.642.381	0,51%	2,22%
MKMINF200D50 - RMDEN05 31.05.2016 - EUR	25.821	1.440.417	1.548.156	0,25%	0,94%
MKMINF200D68 - RMDEN06 31.05.2017 - EUR	43.195	2.418.257	2.581.856	0,60%	1,57%
MKMINF200D76 - RMDEN07 31.05.2018 - EUR	7.678	424.944	444.742	0,05%	0,27%
MKMINF200D84 - RMDEN08 31.05.2019 - EUR	33.640	1.925.683	1.959.026	0,24%	1,19%
MKMINF200D92 - RMDEN09 31.05.2020 - EUR	194.749	10.603.239	11.281.205	0,93%	6,87%
MKMINF200DA8 - RMDEN10 31.05.2021 - EUR	35.944	1.929.684	2.058.905	0,41%	1,25%

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС (продолжение)
(2) Обврзници (продолжение)

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.05.2022 - EUR	6.653	372.244	384.978	0,07%	0,23%
MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.05.2023 - EUR	26.696	1.443.420	1.530.892	0,21%	0,93%
MKMINF20G226 - DO2011/02- 0916 DK 29.09.2016 - EUR	32.517	1.918.212	2.028.267	0,55%	1,24%
MKMINF20G259 - DO2012/01- 0317 DK 26.03.2017 - EUR	32.521	1.974.332	2.084.740	0,79%	1,27%
MKMINF20G267 - DO2012/02- 0617 DK 25.06.2017 - EUR	48.686	2.914.257	3.079.690	0,26%	1,87%
MKMINF20G382 - DO2012/13- 1017 DK 04.10.2017 - EUR	97.549	5.749.499	6.079.976	4,76%	3,70%
MKMINF20G408 - DO2012/15- 1117 DK 01.11.2017 - EUR	16.260	954.202	1.009.287	0,32%	0,62%
MKMINF20G424 - DO2012/17- 1117 DK 23.11.2017 - EUR	48.785	2.853.176	3.018.454	0,59%	1,84%
MKMINF20G754 - DO2013/28- 1018 DK 03.10.2018 - EUR	65.033	4.001.200	4.045.480	0,92%	2,46%
MKMINF20G804 - DO2013/33- 1218 DK 05.12.2018 - EUR	48.763	3.000.900	3.010.001	2,02%	1,83%
MKMINF20G820 - DO2013/35- 1218 DK 26.12.2018 - EUR	19.460	1.200.360	1.198.089	0,39%	0,73%
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Македонија	-	64.070.158	67.390.706	-	41,02%
Вкупно инвестиции во обврзници	-	64.070.158	67.390.706	-	41,02%

(3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Удели во отворени инвестициони фондови					
DE0005933931 - ISHARES DAX DE (DAXEX)	269	1.149.530	1.418.866	0,00%	0,86%
US4642867075 - ISHARES MSCI FRANCE ETF REGISTERED SHARES	1.100	1.353.541	1.396.646	0,01%	0,85%
US4642867562 - ISHARES INC MSCI SWEDEN ETF REGISTERED SHARES	1.300	1.831.518	2.078.746	0,01%	1,26%
US4642867646 - ISHARES MSCI SPAIN CAPPED INDEX FUND	775	1.180.163	1.334.021	0,00%	0,81%
US4642868065 - ISHARES INC.- MSCI GERMANY ETF REGISTERED SHARES O.N.	2.300	2.718.472	3.260.016	0,00%	1,98%

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС (продолжение)
(3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови (продолжение)

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
US4642868552 - ISHARES INC - MSCI ITALY CAPPED INDEX FUND	2.220	1.421.977	1.544.580	0,00%	0,94%
US4642872422 - ISHARES TR IBOX INVESTMENT GRADE CORPORATE BOND ETF	350	1.901.202	1.783.953	0,00%	1,09%
REGISTERED SHARES O.N. US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH. ETF	502	1.576.319	1.865.986	0,01%	1,14%
REGISTERED SHARES O.N. US4642875151 - ISHARES NORTH AMERICAN TECH SOFTWARE ETF	588	1.951.623	2.153.640	0,00%	1,31%
REGISTERED SHARES O.N. US4642875805 - ISHARES US CONSUMER SERVICES ETF	398	1.959.181	2.163.069	0,01%	1,32%
REGISTERED SHARES O.N. - US78464A4177 - SPDR BARCLAYS CAPITAL HIGH YIELD BOND ETF	400	759.478	724.051	0,00%	0,44%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови издадени во странство	-	17.803.004	19.723.574	-	12,00%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови	-	17.803.004	19.723.574	-	12,00%

(4) Пласмани и депозити

ОПИС	Трошок за набавка (во денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот (во денари)	% од вредноста на пензискиот фонд
Краткорочни депозити	4.750.000	4.750.365	2,89%
Долгорочни депозити	31.300.000	32.300.566	19,66%
Останати пласмани	-	-	-
Вкупно пласмани и депозити	36.050.000	37.050.931	22,55%

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Прилог 2 - Образец 7
Структура на инвестициите на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС по видови на финансиски средства на ден 31.12.2013 година

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	37.409.039	22,76%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	67.390.706	41,02%
Краткорочни хартии од вредност	-	-
Акции и удели во инвестициони фондови	19.723.574	12,00%
Парични средства	2.726.425	1,66%
Пласмани и депозити	37.050.931	22,55%
Останати средства	8.953	0,01%
Вкупно средства	164.309.628	100,00%

Прилог 3 - Образец 8
Извештај за реализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствен а вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
	Обични акции издадени од странски компании и банки	362	1.639.718	1.650.466	10.748
12.07.2013	DE000LED1TR8 - OSR	13	19.086	21.848	2.762
30.10.2013	FR0000121014 - MC	85	705.481	735.539	30.058
05.02.2013	US0028241000 - ABT	70	99.294	107.925	8.631
31.10.2013	US2441991054 - DE	139	555.566	512.786	(42.780)
13.11.2013	US61166W1018 - MON	55	260.291	272.368	12.077
	Удели во странски отворени инвестициони фондови	1.310	3.119.706	3.104.068	(15.638)
25.07.2013	US4642878387 - IYM	120	388.006	396.080	8.074
13.11.2013	US4642885135 - HYG	400	1.741.948	1.692.384	(49.564)
17.09.2013	US46429B6065 - EPOL	790	989.752	1.015.604	25.852
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ				(4.890)

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Прилог 4 – Образец 9
**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
Обични акции издадени во Република Македонија	19.568.755	23.240.626	-	3.671.871	-	-	-
МКАЛКА101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	4.887.395	5.270.250	-	382.855	-	-	-
МКFERS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ	656.000	2.810.416	-	2.154.416	-	-	-
МКGRNT101015 - ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	2.424.746	2.291.760	-	(132.986)	-	-	-
МКMTUR101018 - АД МАКЕДОНИЈАТУРИСТ	4.854.559	5.313.100	-	458.541	-	-	-
МКОНВА101012 - ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	600.000	630.000	-	30.000	-	-	-
МКREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ	3.497.055	3.854.000	-	356.945	-	-	-
МКVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП	630.000	1.052.100	-	422.100	-	-	-
МКVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД СКОПЈЕ	2.019.000	2.019.000	-	-	-	-	-
Обични акции издадени од странски компанији и банки	12.245.499	14.168.414	-	1.922.915	-	-	-
CH0012005267 - NOVARTIS AG	639.062	732.375	-	93.313	-	-	-
CH0038863350 - NESTLE AG	575.170	573.391	-	(1.779)	-	-	-
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG	767.131	885.897	-	118.766	-	-	-
DE0007236101 - SIEMENS AG	888.929	1.038.268	-	149.339	-	-	-
DE0007664005 - VOLKSWAGEN AG	648.221	799.364	-	151.143	-	-	-
DE000BASF111 - BASF SE	597.308	667.312	-	70.004	-	-	-
FR0000120578 - SANOFI	686.221	735.282	-	49.061	-	-	-
FR0000120628 - AXA SA	518.492	571.846	-	53.354	-	-	-

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
FR0000131104 - BNP PARIBAS SA	625.696	662.077	-	36.381	-	-	-
US00287Y1091 - ABBVIE INC	531.364	683.479	-	152.115	-	-	-
US0184901025 - ALLERGAN INC	511.673	570.092	-	58.419	-	-	-
US0378331005 - APPLE INC.	825.797	876.451	-	50.654	-	-	-
US1912161007 - THE COCA COLA CO	685.443	737.440	-	51.997	-	-	-
US38259P5089 - GOOGLE INC	769.402	1.050.325	-	280.923	-	-	-
US4062161017 - HALLIBURTON CO	485.497	679.467	-	193.970	-	-	-
US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO.	791.351	887.355	-	96.004	-	-	-
US57636Q1040 - MASTERCARD INC	370.995	484.708	-	113.713	-	-	-
US7427181091 - PROCTER & GAMBLE CO/ THE	492.217	483.215	-	(9.002)	-	-	-
US7739031091 - ROCKWELL AUTOMATION INC	391.822	527.329	-	135.507	-	-	-
US9497461015 - WELLS FARGO & CO	443.708	522.741	-	79.033	-	-	-

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштету- вање
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	64.070.158	67.390.706	469.476	-	(8.834)	2.859.906	-
MKMINF20G218 - DO2011/01-0916 29.09.2016 - MKD	1.915.388	2.029.077	-	-	-	113.689	-
MKMINF20G234 - DO2011/03A-1216 19.12.2016 - MKD	8.507.114	9.018.923	-	-	-	511.809	-
MKMINF20G275 - DO2012/03-0715 05.07.2015 - MKD	4.864.943	5.129.296	-	-	-	264.353	-
MKMINF200D35 - RMDEN03 31.05.2014 - EUR	218.125	227.285	(5.591)	-	(81)	14.832	-
MKMINF200D43 - RMDEN04 31.05.2015 - EUR	3.440.562	3.642.381	41.930	-	(291)	160.180	-
MKMINF200D50 - RMDEN05 31.05.2016 - EUR	1.440.417	1.548.156	25.906	-	943	80.890	-
MKMINF200D68 - RMDEN06 31.05.2017 - EUR	2.418.257	2.581.856	44.193	-	1.140	118.266	-
MKMINF200D76 - RMDEN07 31.05.2018 - EUR	424.944	444.742	1.531	-	(475)	18.742	-
MKMINF200D84 - RMDEN08 31.05.2019 - EUR	1.925.683	1.959.026	3.780	-	(2.592)	32.155	-
MKMINF200D92 - RMDEN09 31.05.2020 - EUR	10.603.239	11.281.205	241.854	-	1.735	434.377	-
MKMINF200DA8 - RMDEN10 31.05.2021 - EUR	1.929.684	2.058.905	53.118	-	(4.842)	80.945	-
MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.05.2022 - EUR	372.244	384.978	9.875	-	(133)	2.992	-
MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.05.2023 - EUR	1.443.420	1.530.892	52.880	-	(3.600)	38.192	-
MKMINF20G226 - DO2011/02-0916 DK 29.09.2016 - EUR	1.918.212	2.028.267	-	-	224	109.831	-
MKMINF20G259 - DO2012/01-0317 DK 26.03.2017 - EUR	1.974.332	2.084.740	-	-	467	109.941	-
MKMINF20G267 - DO2012/02-0617 DK 25.06.2017 - EUR	2.914.257	3.079.690	-	-	837	164.596	-

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетува- ње
MKMINF20G382 - DO2012/13-1017 DK 04.10.2017 - EUR	5.749.499	6.079.976	-	-	683	329.794	-
MKMINF20G408 - DO2012/15-1117 DK 01.11.2017 - EUR	954.202	1.009.287	-	-	114	54.971	-
MKMINF20G424 - DO2012/17-1117 DK 23.11.2017 - EUR	2.853.176	3.018.454	-	-	346	164.932	-
MKMINF20G754 - DO2013/28-1018 DK 03.10.2018 - EUR	4.001.200	4.045.480	-	-	225	44.055	-
MKMINF20G804 - DO2013/33-1218 DK 05.12.2018 - EUR	3.000.900	3.010.001	-	-	(526)	9.627	-
MKMINF20G820 - DO2013/35-1218 DK 26.12.2018 - EUR	1.200.360	1.198.089	-	-	(3.008)	737	-
Удели во странски отворени инвестициони фондови	17.803.004	19.723.574	-	1.920.570	-	-	-
DE0005933931 - ISHARES DAX DE (DAXEX)	1.149.530	1.418.866	-	269.336	-	-	-
US4642867075 - ISHARES MSCI FRANCE ETF REGISTERED SHARES	1.353.541	1.396.646	-	43.105	-	-	-
US4642867562 - ISHARES INC MSCI SWEDEN ETF REGISTERED SHARES	1.831.518	2.078.746	-	247.228	-	-	-
US4642867646 - ISHARES MSCI SPAIN CAPPED INDEX FUND	1.180.163	1.334.021	-	153.858	-	-	-
US4642868065 - ISHARES INC.- MSCI GERMANY ETF REGISTERED SHARES O.N.	2.718.472	3.260.016	-	541.544	-	-	-
US4642868552 - ISHARES INC - MSCI ITALY CAPPED INDEX FUND	1.421.977	1.544.580	-	122.603	-	-	-
US4642872422 - ISHARES TR IBOX INVESTMENT GRADE CORPORATE BOND ETF REGISTERED SHARES O.N.	1.901.202	1.783.953	-	(117.249)	-	-	-

ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОДПФ НЛБ ПЕНЗИЈА ПЛУС за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013 година (продолжение)

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштету- вање
US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH. ETF REGISTERED SHARES O.N.	1.576.319	1.865.986	-	289.667	-	-	-
US4642875151 - ISHARES NORTH AMERICAN TECH SOFTWARE ETF REGISTERED SHARES O.N.	1.951.623	2.153.640	-	202.017	-	-	-
US4642875805 - ISHARES US CONSUMER SERVICES ETF REGISTERED SHARES O.N.	1.959.181	2.163.069	-	203.888	-	-	-
US78464A4177 - SPDR BARCLAYS CAPITAL HIGH YIELD BOND ETF	759.478	724.051	-	(35.427)	-	-	-
ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	113.687.416	124.523.320	469.476	7.515.356	(8.834)	2.859.906	-

Приходите/расходите за инструментите кои не се прикажани во Извештајот за нереализирани добивки и загуби заради нивното доспевање или продажба во извештајниот период изнесуваат:

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалори- зација на хартите од вредност располож- ливи за продажба	Нереализи- рана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштету- вање
MKMINF200D2 7-RMDEN02 31.05.2013- EUR	-	-	76	-	147	1.529	-
MKMINFDZC51 5-DZ2012/51-91 06.03.2013 MKD	-	-	-	-	-	10.311	-

* Во позицијата амортизација на дисконт е додадена пресметаната купонска камата на обврзниците со фиксен датум на доспевање.

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.